

FLEGT အကျဉ်း

ဤအပိုင်းတွင် FLEGT နှင့်ပတ်သက်၍ ဂျာနယ်လစ်တိုင်း မဖြစ်မနေ မေးလေ့ရှိသည့် “ဘာကြောင့်၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာမှာ၊ ဘယ်သူ၊ ဘယ်လို၊ ဘာ” စသည့် မေးခွန်းများအတွက် ရှင်းလင်းဖြေကြားထားပါသည်။

FLEGT ဘာကြောင့်ဆောင်ရွက်ရသနည်း

ဥရောပသမဂ္ဂ၏ သစ်တောဥပဒေစိုးမိုးမှု၊ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစီမံချက် (EU FLEGT Action Plan) ဆိုသည်မှာ တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှဲခြင်း၏ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ကြီးထွားလာသည့် စိုးရိမ်မှုများကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရန် ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) က ချမှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ EU အနေဖြင့် EU FLEGT Action Plan ကို ရေးဆွဲသည့်အချိန်တွင် ကျယ်ပြန့်လှသည့် ကမ္ဘာ့အပူပိုင်းသစ်တောများသည် အလွန်မြန်ဆန်သောနှုန်းဖြင့် ကျဆင်းနေပါသည်။ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလူ၊ EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချို့အပါအဝင် EU ရှိအကျိုးဆက်စပ်သူများသည်တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှဲခြင်းကိစ္စကို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ဖိအားပေးခဲ့ကြပါသည်။

G8 ဆွေးနွေးပွဲ၊ ၁၉၉၀ နှောင်းပိုင်းနှစ်များတွင် ကျင်းပသည့် အာရှဒေသတွင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ် အစောပိုင်းနှစ်များတွင် ကျင်းပသည့် အာဖရိကဒေသတွင်းဆွေးနွေးပွဲများမှလည်း ဖိအားပေးမှုများရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၁ခုနှစ်၊ အင်ဒိုနီးရှားတွင် ကျင်းပသည့် ဝန်းကြီးများညီလာခံတွင် တရားမဝင်သစ်ထုတ်ခြင်းသည် ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများကသာ ဖြေရှင်းရမည့် ပြဿနာမဟုတ်ကြောင်း အတိအလင်း ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။ သစ်တင်သွင်းသည့်ဈေးကွက်များကလည်း အရေးယူဆောင်ရွက်ရပါမည်။ သစ်တင်သွင်းသူများအနေဖြင့် သစ်ခုတ်စက်လွှဲသံနှင့်ဝေးသဖြင့် ထိုကိစ္စကို ဆက်လက်လျစ်လျူရှုနေပါက စိတ်ချမ်းသာမှုရနိုင်တော့မည့် အခြေအနေမဟုတ်တော့ပေ။

EU ဈေးကွက်တွင် တရားမဝင်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ မရောက်ရှိရေး အထူးအလေးထားဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ရန် ရိုးရှင်းသော အဖြေတစ်ခုမရှိခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ သစ်ထုတ်နိုင်ငံများသာမက သစ်တင်သွင်းသည့် နိုင်ငံများပါ ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဥပဒေများရေးဆွဲရန်၊ အချို့ကိစ္စများတွင် သစ်ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများနှင့်သစ်တင်သွင်းသည့်နိုင်ငံအရေအတွက် လျော့ချရန် လိုအပ်လာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ကောင်းမွန်သော ဥပဒေများ စာရွက်ပေါ်တွင် ရှိနေသည့်တိုင် ထိုဥပဒေများကို တင်းကြပ်ဆောင်ရွက်မှုမှာ အများအားဖြင့် အားနည်းကြပါသည်။ အချို့နေရာများတွင် ဥပဒေများကို တင်းကြပ်မှုရှိသော်လည်း ထိုဥပဒေများသည် သစ်တောဖျက်ဆီးသူများကို ချီးမြှင့်မြှောက်စားထားပြီး ဆင်းရဲသူများကို အမွေဖြစ်သည့် ဥပဒေများ ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုအခြေအနေတွင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ၏ ဝယ်လိုအားသည်ဆက်လက် မြင့်တက်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြေတစ်ခုရာမည်ဆိုပါက ကုန်သည်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်သူများ၊ ထုတ်လုပ်သူများ၊ အဝယ်တော်များနှင့် သစ်အရောင်းဆိုင်များအားလုံးအနေဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အမှန်တကယ်တွင် တရားဝင်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့မည့် သစ်ဈေးကွက်များဖော်ထုတ်ရေးသည် နည်းပညာ ဆိုင်ရာကိစ္စတစ်ခုတည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်၍ မရနိုင်ပေ။ ဥပဒေများသည် လွန်စွာအရေးကြီးသည်မှာ မှန်သော် လည်း “သစ်တောနိုင်ငံရေး” ဟုဆိုနိုင်သည့် သစ်တောများနှင့်ဆက်စပ်သည့် ရေးရာအားလုံးကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် “FLEGT” တွင်ပါသည့် “G” သည် “governance” ဟုခေါ်သည့် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကို ထည့်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပရိဘောဂလိုအပ်ချက်ကို ပြင်သစ်တွင် ထိန်းချုပ်ခြင်းဖြင့် သစ်တောဝန်းကျင်နေပြည်သူများကို ကူညီနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏အခက်အခဲကို ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ပေးနေသူများကိုလည်း ထိုင်းနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံရေးစားပွဲပိုင်းတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရေး ဆောင်ရွက်ပေးနိုင် ကြောင်း EU က ယုံကြည်ထားပါသည်။ တရားမဝင် သစ်ထုတ်ခြင်းနှင့်ကုန်သွယ်ခြင်းကို တိုက်ဖျက်နိုင်မည့် အပြင် ယူရိုငွေကြေး၏လွှမ်းမိုးမှုဖြင့် တရားမဝင်သစ်ကိစ္စများလျော့ပါးရေးဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားသည့် နိုင်ငံများကိုလည်း ကောင်းမွန်သော သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာသော၊ ပူးပေါင်းပါဝင်သော၊ တာဝန်ယူမှုရှိသော စီမံအုပ်ချုပ်မှုတိုးမြှင့်နိုင်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

EU သည် ထိုစိန်ခေါ်မှုများကို သိရှိခြင်းကြောင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များစွာပေါင်းစပ် ပါဝင်သည့် ပြည့်စုံကောင်းမွန်သောနည်းလမ်း တစ်ခုကိုစတင် ဖော်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနည်းလမ်းမှာ EU FLEGT Action Plan ဖြစ်ပါသည်။

Credit: EU FLEGT Facility

FLEGT ကိုဘယ်အချိန်မှာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသနည်း

FLEGT ဆိုသည်မှာ နှစ်ကာလများစွာအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သတင်း ထူးဆိုသည်မှာ မည်သည့်အချိန်မဆို ရောက်ရှိလာတတ်ပါသည်။ ဥပမာ အခွန်ဝန်ထမ်းများက တရားမဝင် သစ်များဖမ်းဆီးချိန်၊ ဆန္ဒအလျောက်မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်ရန်သဘောတူညီချက် (VPA) ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမှုများ အတွတ်အထိပ်ကာလ ရောက်ရှိချိန်၊ သစ်တောစောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်သူများက တရားမဝင်သစ် ခုတ်လှဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းပို့ချိန်၊ နိုင်ငံတစ်ခုက အတည်ပြုပြီးသောတရားဝင်သစ်များအတွက် FLEGT လိုင်စင်များစတင်ချပေးချိန် စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

FLEGT သမိုင်းကြောင်း၏ အဓိကမှတ်တိုင်များမှာ

- ၂၀၀၃ခုနှစ် - EU က EU FLEGT Action Plan ကိုပြဌာန်းသည်။ (FLEGT ၏ အဓိက ထောက်တိုင် (၇)ခုနှင့် F.L.E.G.T အက္ခရာတစ်လုံးချင်းစီ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်ကို ကြည့်ပါ)
- ၂၀၀၅ခုနှစ် - EU FLEGT စည်းမျဉ်းဥပဒေများ စတင်အသက်ဝင်ပြီး သစ်တင်ပို့သည့်နိုင်ငံများနှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် ဥရောပကော်မရှင် (European Commission) အား အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းသည်။
- ၂၀၀၆ခုနှစ် - ဂါနာနိုင်ငံသည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။

- ၂၀၀၇ခုနှစ် - ကင်မရွန်း၊ မလေးရှားနှင့်အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံများက EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။
- ၂၀၀၈ခုနှစ် - ကွန်ဂိုရီပတ်ဘလစ်နိုင်ငံ (The Republic of the Congo)သည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။
- ၂၀၀၉ခုနှစ် - အာဖရိကအလယ်ပိုင်းနိုင်ငံနှင့် လိုက်ဘေးရီးယားနိုင်ငံတို့က EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။
- ၂၀၁၀ခုနှစ် - ဂါနာနိုင်ငံသည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။
- ၂၀၁၀ခုနှစ် - ဒီမိုကရက်တစ်ကွန်ဂိုနိုင်ငံ (Democratic Republic of the Congo)၊ ဂါဘွန်နိုင်ငံ၊ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ တို့သည် EUနှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။
- ၂၀၁၁ခုနှစ် - ကင်မရွန်းနိုင်ငံသည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။
- ၂၀၁၂ခုနှစ် - အာဖရိကအလယ်ပိုင်းနိုင်ငံသည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။
- ၂၀၁၂ခုနှစ် - ဂူယာနာနိုင်ငံသည် EUနှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။
- ၂၀၁၃ခုနှစ် - EU သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (EU Timber Regulation) စတင်အသက်ဝင်ပြီး EU ကုမ္ပဏီများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့ကုန်သွယ်သည့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တရားဝင်ဖြစ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လာသည်။
- ၂၀၁၃ခုနှစ် - ကွန်ဂိုရီပတ်ဘလစ်နိုင်ငံ (The Republic of the Congo)နှင့် လိုက်ဘေးရီးယားနိုင်ငံတို့သည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။
- ၂၀၁၃ခုနှစ် - ကိုဒီဗောနိုင်ငံ (Côte d'Ivoire) ၊ ဟွန်ဒူရပ်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့သည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။
- ၂၀၁၄ခုနှစ် - အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။
- ၂၀၁၅ခုနှစ် - နိုင်ငံပေါင်း (၆)နိုင်ငံသည် VPA သဘောတူညီချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသည်။ နောက်ထပ် နိုင်ငံပေါင်း (၉)နိုင်ငံသည် EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းလျက်ရှိသည်။
- ၂၀၁၅ခုနှစ် - EU FLEGT Action Plan ကို လွတ်လပ်စွာ အကဲဖြတ်ခြင်း (EU FLEGT Facility စာမျက်နှာတွင် ကြည့်ပါ။)

Credit: EU FLEGT Facility

FLEGT ကိုမည်သည့်နေရာတွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသနည်း

FLEGT သည် EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၂၈)နိုင်ငံတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ FLEGT တွင် ပါဝင်သည့် EU ၏ သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအရ EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသူများ အား ဈေးကွက်အတွင်းတရားမဝင်သစ် အစားထိုးခြင်းကို တားမြစ်ထားပါသည်။

FLEGT လုပ်ငန်းစဉ်သည် သစ်တင်ပို့သည့်နိုင်ငံများအတွင်းဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံပေါင်း (၆) နိုင်ငံတွင် FLEGT VPA သဘောတူညီချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ထိုနိုင်ငံများမှာ ကင်မရွန်း၊ အာဖရိကအလယ်ပိုင်းနိုင်ငံ၊ ဂါနာ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ လိုင်ဘေးရီးယားနှင့် ကွန်ဂိုရီပတ် ဘလပ် (Republic of Congo) တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနိုင်ငံများသည် FLEGT လိုင်စင်မရမီ တရားဝင်သစ်ဖြစ်ရေးဆောင်ရွက်သည့်စနစ်များ (timber legality assurance system) ဖော်ဆောင်ခြင်း အပါအဝင် VPA တွင်ဖော်ပြထားသည့် ကတိကဝတ်များကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံပေါင်း (၉)နိုင်ငံသည်လည်း EU နှင့် VPA သဘောတူညီချက်များ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနေပါသည်။ ထိုနိုင်ငံများမှာ ကိုစီဗောနိုင်ငံ (Côte d'Ivoire)၊ ဒီမိုကရက်တစ်ကွန်ဂိုနိုင်ငံ (Democratic Republic of the Congo)၊ ဂါဗွန်၊ ဂူယာနာ၊ ဟွန်ဒူရပ်၊ လာအို၊ မလေးရှား၊ ထိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် တရားမဝင်သစ်ပျောက်ရေးကြိုးပမ်းနေသည့် အခြားဈေးကွက်များတွင် ကနဦးဆောင်ရွက်နေသူများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုများမှတစ်ဆင့် FLEGT လုပ်ငန်းစဉ်မှာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာပါသည်။ (Beyond FLEGT အပိုင်းတွင် ကြည့်ပါ) FLEGT စီမံကိန်းများမြေပုံတွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ FLEGTနှင့်ဆက်စပ်သည့် စီမံကိန်းများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စုစည်းထားပြီး နိုင်ငံအသီးသီးရှိ အစိုးရများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများတွင် FLEGT လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်နေသူများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားသည့် ဗွီဒီယိုများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

FLEGT ကိုမည်သူတို့ကအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသနည်း

သစ်တောများသည် လူတိုင်းအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဘော်နီယိုရှိ သစ်တောတွင်း နေထိုင်သူများမှ ဥရောပ မြို့ကြီးများရှိ Ikea ပရိဘောဂရောင်းချသူများအထိ ကမ္ဘာ့သစ်တောများသည် လူတိုင်းနှင့်တနည်းမဟုတ်တနည်း ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် EU နှင့်မိတ်ဖက်နိုင်ငံများအနေဖြင့် FLEGT လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အစိုးရများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ ဒေသခံအစုအဖွဲ့များ၊ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ အကျိုးဆက်စပ်သူများအနက် အချို့မှာ -

EU တွင် -

- ဥရောပကော်မရှင် သည် EU ကိုယ်စား VPA ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဥရောပကောင်စီနှင့် ဥရောပပါလီမန်သည် VPA သဘောတူညီချက်များ စတင်အသက်မဝင်မီ

အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးရပါသည်။ VPA အကောင်အထည်ဖော်သည့်ကာလတွင် မိတ်ဖက် ဆောင်ရွက်မည့်နိုင်ငံ၌ EU ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က EU ကိုယ်စား ဦးစီးဆောင်ရွက်ပါသည်။

- EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် FLEGT လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ပုံစံအမျိုးမျိုးကွဲပြားပါသည်။ အချို့အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် သစ်တန်ပေါင်းမြောက်များစွာကို တင်ချလုပ်နေသည့် ဆိပ်ကမ်းများရှိပြီး အချို့နိုင်ငံများတွင်မူ မရှိပေ။ အချို့အဖွဲ့အစည်းများသည် နိုင်ငံတကာအကူအညီ ပေးရေးအတွက် အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများထက် ငွေကြေးပိုမိုအသုံးပြုပါသည်။ အချို့နိုင်ငံများသည်သစ်ထုတ်နိုင်ငံအချို့နှင့် ဆက်ဆံရေးပိုမိုကောင်းမွန်ပါသည်။ အခြားကိစ္စများနည်းတူ တခါတရံတွင် ဆိပ်ကမ်းအလိုက် ပါဝင်ပတ်သက်သူများအပေါ်မူတည်၍ ပုံစံကွဲပြားသွားပါသည်။
- FAO ၏ FLEGT Programme ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ။
- ပုဂ္ဂလိကဏ္ဍ - သစ်တင်သွင်းပြီး ကုန်သွယ်မှုပြုနေသည့် ကုမ္ပဏီများသည် ၎င်းတို့သစ်တင်သွင်းသည့်ကွင်းဆက်တွင် တရားမဝင်သစ်ပါဝင်မှုမရှိရေးအတွက် EU သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများက ၎င်းတို့အဖွဲ့ဝင်များကို ထောက်ပံ့ပေးပြီး အဖွဲ့ဝင်များကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။
- လူမှုအဖွဲ့အစည်း - Global Witness ၊ Environmental Investigation Agency ကဲ့သို့သော အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများက တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှဲခြင်း၊ သစ်တောပျက်စီး ခြင်းစသည့် ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ထုတ်ပါသည်။ Client Earth ဟုခေါ်သည့်အဖွဲ့အစည်းသည် EU သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများက ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရေးအတွက် အလေးထား ဆောင်ရွက်ပါသည်။ Fern ကဲ့သို့သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများကလည်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုစားပွဲဝိုင်းတွင် နေရာတစ်နေရာရရှိရေးအတွက် သစ်ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများရှိ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလားတူအဖွဲ့အစည်းများစွာသည် FLEGT လုပ်ငန်းစဉ်တွင် စိတ်ပါဝင်စား ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိပါသည်။
- EU အခွန်ထမ်းများ - EU ရှိနိုင်ငံသားတိုင်းသည် FLEGT လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်အားလုံးအတွက် အခွန်ဆောင်ကြသူများပါသည်။

သစ်ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများတွင် -

သစ်ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများရှိ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများမှာ သစ်တောအနီးဒေသအစုအဖွဲ့များ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရတို့ ဖြစ်ပါသည်။

- အစိုးရ -သစ်တောမူဝါဒများသည်သစ်တောဝန်ကြီးဌာနများကသာ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများထက်များစွာကျယ်ပြန့်ပါသည်။ အစိုးရနှင့်ဆက်စပ်သော အခြားအကျိုးဆက်စပ်သူများမှာ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ တရားရေး စသည့်ဝန်ကြီးဌာနများအပြင် သစ်တောနှင့်ဆက်စပ်သည့် ဥဒေနှင့်မူဝါဒများချမှတ်ခြင်း၊ ကြပ်မတ်ခြင်း စသည်တို့တွင် တာဝန်ရှိသည့် အာဏာပိုင်များနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းအစိုးရများလည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် သစ်တောအာဏာပိုင်များ၊ အကောက်အခွန်အရာရှိများ၊ ဘဏ္ဍာရေး နှင့်အခွန်အရာရှိများ၊ တရားရေးဌာနကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကျန်းမာရေး၊

အလုပ်သမားအာဏာပိုင်များ စသည်တို့သည် FLEGTလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်ပါသည်။ FLEGT ကိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ထိုဌာနများအားလုံး၏ မူဝါဒများ ဆက်စပ်မှုရှိရေးနှင့် ဌာနများအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးသည် လွန်စွာအရေးကြီးပါ သည်။

- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ-ကျယ်ပြန့်လှသည့် ဤကဏ္ဍတွင် သစ်ထုတ်လုပ်သူများ၊ အိမ်တွင်းပရိဘောဂပြုလုပ် သူများ၊ သစ်သယ်ယူပို့ဆောင်သူများ၊ သစ်အချောထည်ကုမ္ပဏီများ၊ သစ်နှင့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်း ဝယ်သူများ၊ ရောင်းသူများနှင့် တင်ပို့သူများ ပါဝင်ပါသည်။
- လူမှုအဖွဲ့အစည်း- ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများအပြင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားနှင့် ဒေသ အစုအဖွဲ့များ၏ အခွင့်အရေးများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အလုပ်သမားရေးရာဆောင်ရွက်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ပါသည်။
- ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် သစ်တောမှီခိုအသိုင်းအဝိုင်းများ - ထိုဒေသခံအစုအဖွဲ့များသည် သစ် တောဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် ဝိရောဓိဖြစ်ဖွယ်ရာ သစ်တောထိန်းသိမ်းရေးအကြောင်းပြ လုပ်ငန်းများ ကြောင့်၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများ ချိုးဖောက်ခံခဲ့ရသည်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ မြင်တွေ့ခဲ့ကြရပါသည်။ ဤအကျိုးဆက်စပ်သူများအဖွဲ့အတွက် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်သည် အခရာကျပါသည်။ ထိုအ ခွင့်အရေးများတွင် ဆွေးနွေးအကြံတောင်းခံခြင်းနှင့် သိရှိခွင့် စသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။ ထိုထက်ပို၍ အရေးကြီးသည်မှာ သစ်တောနှင့်ပတ်သက်သည့် မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် ၎င်းတို့၏ သဘောတူညီမှု ကိုရယူခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဖြစ်သောသစ်တောနှင့်ပတ်သက်သည့် အခွင့်အ ရေးပင်ဖြစ်ပါသည်။

FLEGT နှင့်ပတ်သက်၍ “ဘယ်သူ” ဆိုသည့်မေးခွန်းတွင် တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှဲသူများ၊ ထိုကဲ့သို့ မတရားမှုများမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိသူများလည်း ပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ -

- တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည့် သစ်လုံးအရေအတွက်ထက် ပိုထုတ်သည့် ကုမ္ပဏီများ၊ သို့မ ဟုတ်ကာကွယ်ထားသည့် ဧရိယာများမှ သစ်ခုတ်သည့် ကုမ္ပဏီများ၊
- သစ်ထုတ်ခွင့်လုံးဝမရှိဘဲ သစ်ခုတ်စက်လွှဲများဖြင့် အသေးစားသစ်ခုတ်သူများ၊
- အမျိုးသားပန်းခြံများတွင် အုပ်စုလိုက်တရားမဝင်သစ်ခုတ်သည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများ၊
- ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ စိုက်ပျိုးမြေအတွက် မြေရှင်းသည့် သို့မဟုတ် အိမ်ဆောက်ရန် အသေးစား သစ်ခုတ်လှဲသည့် ဆင်းရဲသား လယ်သမားများ၊
- သစ်တောရာဇဝတ်မှုများကို မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်၍ လာဘ်ယူသည့် (သို့မဟုတ် လာဘ်မျှော် ကိုးသည့်) ခြစားအရာရှိများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိဘဲ ငွေကြေးယူ ၍သစ်ထုတ်ခွင့်ပါမစ်ချပေးသည့် အရာရှိများ၊
- အပူပိုင်းဒေသသစ်တောများမှ သစ်ထောက်ပံ့မှုကွင်းဆက်မှတစ်ဆင့် တရားမဝင်သစ်များကို ဥရောပသို့ တင်သွင်းသည့် ကုမ္ပဏီများ၊

EU FLEGT Action Plan အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အဓိကစိန်ခေါ်မှုမှာ ဥပဒေစိုးမိုးရေး ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဆင်းရဲသည့် ကျေးလက်နေပြည်သူများကဲ့သို့သော အားနည်းသည့်အုပ်စုများကို ပစ်မှတ်ထားပြီး အင်အားကြီးသူများကို လုပ်ချင်ရာလုပ်ခွင့်ပေးသည့်အခြေအနေမဖြစ်ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

Credit: Tim Lewis, Handcrafted Films

FLEGT ကိုမည်သို့ဆောင်ရွက်သနည်း

ထာဝစဉ်ညီသစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ တရားဝင်သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုကို အားကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တရားဝင်ထုတ်လုပ်သည့်သစ်ကို ကုန်သွယ်မှုဖြင့် တင်ခြင်းတို့ဖြင့် တရားမဝင်သစ်စုတ်လှဲမှုပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် EU FLEGT Action Plan ကရည်မှန်းထားပါသည်။ လုပ်ငန်းစီမံချက် (Action Plan) တွင် ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအားနှစ်ဖက်စလုံးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့် ပေါင်းစပ်နည်းလမ်းများ ပါဝင်ပါသည်။ အရေးအပါဆုံးနည်းလမ်းနှစ်ခုမှာ -

- **EU ၏ သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (EU Timber Regulation) -** ထိုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများသည် ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် စတင်အသက်ဝင်ပြီး EU ဈေးကွက်သို့ တရားမဝင်သစ်နှင့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တင်သွင်းခြင်းကို ကုမ္ပဏီများအားတားမြစ်ထားပါသည်။ ထိုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအရ သစ်တင်သွင်းသူများနှင့်ကုန်သည်များသည် ၎င်းတို့ဝယ်ယူသည့်သစ်များ တရားဝင် ဖြစ်ရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုက်နာရပါသည်။ ထို့အပြင် EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက ကုမ္ပဏီများ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကို စစ်ဆေးရမည်ဖြစ်ပြီး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းလိုက်နာမှုမရှိသော ကုမ္ပဏီများကို အရေးယူရပါသည်။ (သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ EU Timber Regulation ကိုကြည့်ပါ)
- **ဆန္ဒအလျောက်မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီချက်များ (VPAs) -** ထိုသဘောတူညီချက်များသည် EU နှင့် EU ပြင်ပရှိသစ်တင်ပို့သည့် နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံအကြား နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ VPA သဘောတူညီချက်များသည် EU သို့တင်သွင်းသည့်သစ်နှင့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တရားဝင်အရင်းအမြစ်များမှ ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့်သစ်များ ဖြစ်စေရေးအတွက် သဘောတူညီချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသဘောတူညီချက်များသည် သစ်တင်ပို့သည့်နိုင်ငံများရှိ သစ်တောကဏ္ဍ စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့လည်း ဖြစ်စေပါသည်။ VPA တစ်ခုချင်းစီတွင် တရားဝင်သစ်ဖြစ်ရေးစနစ်တစ်ခုကို ဖော်ပြထားပြီး ထိုစနစ်ကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်ပြီးပါက တရားဝင်ကြောင်း စစ်ဆေးအတည်ပြုပြီးသည့် သစ်အတွက် FLEGT လိုင်စင်ပေးပါသည်။ အားသာချက်တစ်ခုမှာ FLEGT လိုင်စင်ရှိခြင်းဖြင့် EU သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများတွင် ပါရှိသည့်သတ်မှတ်ချက်အားလုံးနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း EU ကအလိုအလျောက်ယူဆခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ (ဆန္ဒအလျောက်မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီချက်များ (VPAs) ကိုကြည့်ပါ)

FLEGT နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်အရာများ ဆောင်ရွက်နေသနည်း

EU FLEGT Action Plan ၏ ယနေ့အထိ အောင်မြင်မှုများမှာ -

- သစ်ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ EU ၏အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု - EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အများစုသည် သစ်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ (အချက်အလက်ပိုမိုပြည့်စုံစွာ သိရှိရန် EU ၏သစ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ကြည့်ပါ)
- ဆန္ဒအလျောက်မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီချက်များ (VPAs) - နိုင်ငံပေါင်း (၁၅)နိုင်ငံ အနက်အချို့မှာ VPAs ကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် အချို့မှာ VPAs ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ VPA အကောင်အထည်ဖော်မည့်မိတ်ဖက်နိုင်ငံများ၏ သစ်တောဧရိယာ စုစုပေါင်းမှာ ၄.၄ သန်း စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်ဖြစ်ရာ EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံရှိစုစုပေါင်းသစ်တောဧရိယာထက် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ထိုမိတ်ဖက်နိုင်ငံများအနက် (၆) နိုင်ငံသည် တရားမဝင်သစ်ကိုထိန်းချုပ်ရန်၊ FLEGT လိုင်စင်အတည်ပြုရရှိရန် စနစ်များ ဖော်ထုတ်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့အထိ VPA အကောင်အထည်ဖော်မည့် မည်သည့်နိုင်ငံမှ ဤအရေးကြီးလှသည့် မှတ်တိုင် (FLEGT လိုင်စင်ရသည့်အဆင့်)ကို မရောက်ရှိကြသေးပါ။ (VPAs ကိုကြည့်ပါ)
- ပိုမိုကောင်းမွန်သောသစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှု - အကျိုးဆက်စပ်သူများကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ယခင်ကနှင့်မတူ ပါဝင်လာစေခြင်းဖြင့် VPA လုပ်ငန်းစဉ်များသည် သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုကို ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေခဲ့ပါသည်။ VPAs သည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တရားဥပဒေဆိုင်ရာရှင်းလင်းပြတ်သားမှု၊ တာဝန်ယူမှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကဲ့သို့သော အခြားစီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာကဏ္ဍများကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ (စီမံအုပ်ချုပ်မှုကို ကိုယ်စားပြုသော "G" ဟုခေါ်သည့် "governance" အပိုင်းတွင် ကြည့်ပါ)